

PÉCSI FIGYELŐ.

Előfizetési díj:
Postán vagy Pécsen házhoz küldve: egész évre 5 ft., fél-évre 2 ft. 50 kr., negyed évre 1 ft. 25 kr. egyes szám 10 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeres. (Széchenyi tér).

Hirdetések ára:
Egy öt-hasolb petít sor egyszeri megjelenéséért 8 krt többszöri megjelenésnél árleengedés adatik. Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg díj fizetendő. A nyílt tér 1 petít sora 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

Szerkesztői iroda:
Ferenzielek utcája 22.sz. I. emelet. Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blahorn Antal úr a városi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Feszil Károly úr könyvkötő üzletében, Király utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:
Taizs Mihály nyomdájában Majláth-tér 2. szám alatt.

Schmerling és Tisza.

Ottalmaraz jó Isten ábrá-táinkból, a nyílt ellenséget felismerjük és könnyen megküzdünk vele.

A mióta a feloszlott osztrák képviselőház pártjainak programjaiból nyíltan feltűnedező centralistikus áramlat fenyegető vihart jelzőként beköszöntött és mióta ezen tizenegy év óta elhallgattatott, de azért titkon annál nagyobb tevékenységgel a talaj előkészítésében működött törekvések ismét napirendre tétek, a centralistikus iránynak nyílt apostola Schmerling lovag is hallatta újra szavát, most is mint 1861-ben Magyarország teljes beolvasztásának szükségét hirdetvén.

Schmerling lovag ur úgy látszik, hogy volt igazságügyér és legfőbb tiszti elnök létere sem szakított a középkeri német lovagok elveivel, család, alattomos ravaszág és állnokság nélkül, nyíltan és himezés nélkül kijelenté annak idején, hogy Magyarország közjogát a nyers erő, a hatalom confiskálta, elrabolta, se-hogy sem tetszett neki az, hogy a király — noha lényegesen megcsönkítva a kiegyezési törvények által — visszaállítá azt. Ő czélt nem ért törekvéseiben, Magyarország szenvedé-lyes ellenállása oly szirt volt, melyen minden igyekezete hajótörést szenvedett, most miután ügye-sebb, ravaszabb és gonoszabb factorak a kemény szirtet elporlasztot-ták, vagy legalább ott a lajthántul azt már elporlasztottuk látják, ki vehetné neki rosz néven, ha e felett örömeinek és reményeinek ad kife-jezést?

És még is a magyar sajtónak nagy része elég elfogult, hogy Schmerling urat támadja meg a magyar közjog legnagyobb ellenségeként, kiáltván rá a kigyót-békát, nem ismervén fel a magyar nemzet legveszélyesebb ellenségeit, kik maguk e nemzet há-látlán és elrugaskodott fia lévén, vállalkoztak azon alávaló munkára, hogy mint férgek a sötétben munkálva megdöntsék a magyar önál-lóság ezredéves törzsét.

Sőt mi több, egy különben jól szerkesztett és kiválóbb, ugynevezett pártonkivüli, tulajdonkép be nem val-lott párti lap a „Pesti Hírlap“ egyik vezércikkében az „egységes Ausztria“ helyreállítását egyszerűen le-hetetlennek tartja, „nem lévén Ma-

gyarországon ember, ki annak vég-rehajtásához segédkezett nyujtana.“ Kár pedig, nagyon kár a tények, a veszély elől szemtüket behunyni, hogy ne lássuk azokat, mert így vakon menthetlenül berohanunk az örvénybe.

Voltak is, vannak is magyar szü-letésű és eredetű emberek, kik jelen-ben is tevékenyen működnek e célra, melyet a bécsi láthatlan és nem al-kotmányos kormány soha sem té-vezetett szem elől, hanem követke-zetesen és gyors lépésekben közelit meg.

Eltelkintve attól, hogy a Haynau rémuralom idejében nem egy magyar ember találkozott, ki a nélkül, hogy erre anyagi nyomor által kényszerítve lett volna, a centralismus esz-közévé szegődött, sőt hogy urodal-mak és fényes multu magyar csalá-dúnevek tulajdonosai feles számban tudtak felajánlani szolgálataikat a Bachrendszernek, mely képviselte az absolut centralisatiót, míg Schmer-ling az alkotmányos centralisatió hívének mutatta be magát és ennél fogva oly hívekre is tett szert, kik Bachnak megtagadták volna a köz-reműködést, — nézzünk csak körül, hogy a volt deákpárti kormányok némely corypheusai és a fusió, a Tiszakormány numerusai nem-e ön-tudatosan szolgálják ezen irányzatot.

A különbséget csak ott találjuk, hogy Bach és Schmerling emberei nyíltan kimondták, mikép Ausz-triába beolvasztani akarják Magyar-oroszát, vagy legalább, hogy ezen osztrák törekvésnek utjában nem ál-lanak, míg ellenben a Tiszakormány numerusai nyíltan minden egysé-gesítési irányt perhorreskálnak, de lassan és észrevétlenül aláásva és aknávva a talajt oda viszik a nem-zetet, hogy egy szép reggelen azt veszi észre, mikép már benne van nyakig és hogy immár nincs me-nekvése a feketesárga kétféjű bagó gyomrából.

Megtanulták ők Berzeanyi remek ódjából, hogy

„Minden országának támasza, talpköve a tiszta erkölcs“

ezt kellett mindenekelőtt aláítani és megrontani; ez megtörtént, a képviselő választások lefolyása szóhalat hangosan róla, azután a megválasztott képviselők és korteseiknek meg-jutalmazása az ország jövedelmének rovására, azután a „kitűnőségek“

gyors és mesés meggazdagodási vá-gyának kielégítése oly eszközökkel, melyek a nemzetnek anyagi romlá-sát maguk után vonják, arra is fi-gyelemmel voltak, hogy a szegény-ség nagy előmozdítója az erkölca-teleenségnek, ebben is már czélt értek, a nép nagy része már a koldusta-risznyát ölti vállára, nagy része kö-zel áll hozzá, egy része elkesere-dettségekben önbírakodik, a vérszopó nadályok ellen maga szolgáltat ma-gának igazságot, melyet különben hasztalan keresne, mert a törvény sokat megenged, és a mit nem en-ged meg, azt a bühörsre „bizonyi-tani nem lehet.“

Az intelgentia nagyobb részét elmergezte a kényelmes sybarita élet utáni vágy, ez elpuhultá, gyá-vává tette, önálló gondolkodásra kép-telen lett, annál kevésbé alkalmas egy bátor tetterre, a kormánytól várja és lesi az égi manna, a világot sem ellenkeznék vele, akár mit akar, benne kész szolgálra talál. — Ez ugyan nem fogja meggátolni a be-olvasztást.

A közösügyek megalkotója maga is ki nem elégtűnek találta a kiegyezést, de — lehet, hogy őszin-tén — alapnak arra, hogy hazájá-nak önállósága azon kivívható legyen. — Tiszák elég éles látásuak vol-tak felismerni, hogy Deák nagyon tévedett és hogy ellenkezőleg a kiegyezés alap a centralismus felé, — ehhez alkalmazva volt minden tet-tük, — nem fusióáltak volna a vi-lágért sem a 48-as párttal, melynek nyílt, becsületes programja volt s melyet egyesülten érvényesíteni nem volt lehetetlen, ámde ezen párttal nem volt lehetséges bevezetni a két-fejű bagó gyomrába, azért nem is kellett ezzel a fusió, hanem, akkor midőn a Deákpárt saját bünei és er-kölcatelenségei alatt összeroskadt, ő maga állt vezérkarával aszétzülőnek élére megmutatandó, hogy ő lassan és észrevétlen oda is viszi őket, a mi-től, mint halálos büntől, akkor még visszaborzadtak volna.

Ne hunyjuk beszemünket a ve-szély elől, — a magánember jelle-mének megítélésénél tegyük fel min-dég a jobbat, de a köztéren működő fé-tűakat élesen kell bírálni, — meg-kell bírálni őket nem szavaik, — hanem tetteik után, ily embereknél a tudatlanság sem szolgál mentés-

güll, mert roppant a betét, melyel játszanak és ezen betét nem övök, hanem a nemzet elidegeníthetlen tu-lajdona.

— **Marsovszky kormánypárti** képviselő kinevezetett törvényeszi elnök-ké. — Lassanként kezdődik a kormány-párti érdek megjutalmazása, hogy a nagy közönség ne vegye észre, nem azt írta a „vatalos lapba, hogy Marsovszky orsz. képviselő, hanem hogy M. volt ker-tyégsz nevezetett ki elnöké.

— **Kormánykörökben terve-zik**, hogy az országgyűlési időszak június 8-án királyi leirattal elnapoltassék, miáltal azt érik el, hogy egybehívására ismét kir-leirat szükséges, othon szépen pihenhetnek a képviselő urak akkor, midőn együttlétek a kormányra nézve kellemetlen lehetne.

— **Rettenetű harcot vívunk** egymással a „Magyarország“ és a „Hon,“ még pedig a föltt, hogy a kormány döntő szavazatai által Magyarország volt minisz-terelnökét Bittó István valóságos belső tit-kos tanácsos urat — ő nagyméltóságát ki-cseppentette a tiszai vasut 3000 frtos si-nekurájából és ezt Nagy Gyurka tiszama-melknek juttatta. — Már pedig a Tisza-kormány csak is utánozta a Bittó és más deákpárti kormányokat és a Bittó-Csemeghi consortiumot a bírák kinevezésénél. — Az egymás ellen használt fegyverekből lehet ez emberek igazán megítélni és megutálni.

— **A csehekkel kiegyezés** munkájában bécsi hírek szerint az udvari körök is tevékeny részt vesznek, mert ál-tala a muszkabarát szlav áramlat megerősödését remélik, minél fogva azután a bosnyák foglalási politikát tovább lehetne fejleszteni, elhatározták tehát, hogy enged-mények és a választások befolyásolásával is a kiegyezés akadályait elgördítsék az útból.

Országgyűlés.

A képviselőház május 23-án tartott ülésében a kassa-oderbergi vasut botrányos ügyére vonatkozó törvényjavaslatot 43 szöveggel elfogadván visszaadta a konz-lesők és sápvitézeknek néhány napra meg-háborított nyugalmát. — A beadott hatá-rozati javaslatok, mind el lettek vetve. — Letárgyaltatott ezután a visszabályozási társulatokról szóló 1871. évi 39. t. cz. mó-dosításra íránt előterjesztett törvényjavaslat. A módosítások az állami felügyeletre és a kölcsön felvételre vonatkoznak.

A 24-iki ülésen több aprólékos tárgy elintézése után a rendőri kihágásokról szóló törvényjavaslat tárgyalása került napirendre. A javaslat 145 szakaszt tartal-maz s a már szentesített, de még életbe nem léptetett büntető törvény kiegészíté-sére szolgál. Hozzá szölkak az igazság-ügyér, továbbá Teleszky, Baros, Leako, kik a javaslat elfogadását ajánlották. Pár-tunk részéről Madarász József és Mocsáry Lajos a javaslat elfogadását annak számos hiánya, de különösen reakcionarius irá-nya miatt ellenétek. Az ülés végén Helfy interpellációt intézett a kormányelnök-höz a novi-bazári konvencio tárgyában.

A május 26-iki ülésen folytatta a ház a rendőri kihágásokról szóló javaslat tár-gyalását. Az indítványok és módosítvá-nyok egész sora irányult a javaslat szaka-szai ellen, melyek azonban a többség által elvetettek. Csak Chorin és Verhovay részszültek azon szerencsében, hogy a ja-vaslat 71-ik szakasza, mely egyesek és különösen a sajtó szabadságát teljesen a rendőri önkénynek dobta volna martaléku-l — elvetett. Nem volt ily szerencsés Irányi Dániel és Madarász József, kik a feketesárga zászló és kétféjű sas megcsu-folását Magyarországon nem tartják ki-hágásnak, s ezért a 37-ik szakasznak erre vonatkozó intézkedését kihagyai kérték, — azonban leszavaztattak. Orbán Baláza-nak az anyakönyvek rendetlen vezetése — és Irányi Dánielnek a részkeskedés kor-látózása tárgyában beadott indítványa az igazságügyi bizottsághoz utasított. S így e kiváló fontosságú kérdések megégy-szer vita alá fogtak kerülni.

A május 27-iki ülésen letárgyaltatott a rendőri kihágásokról szóló törvényja-vaslat a tisztelt ház nagy részvételese-gel közölt. A hátralevő szakaszok ügyszólván vita nélkül fogadtattak el.

A május 28-iki ülésen a közös had-sereg és a honvédség beszállásolásáról szóló törvényjavaslat tárgyalatott. A vi-tában részt vett ellenéki szónokok külö-nösen Eötvös K., Madarász József és Or-bán Balázs a mellett voltak, hogy ott a hol csak lehetséges közös költségen lak-tanyák építtessenek, s ez által a közönség a katonai beszállásolás kellemetlenségeitől megszabadíttassék. Az ülés végén Csatar nyujtott be ismét Trefort miniszterhez két interpellációt. Egyik a györkei-tői rétnek az alapítványi pénztár megkorsósításával történt a lapunkban is említett botrányos bérbeadásáról szól, a másikban pedig fel-hívja Csatar a minisztert, hogy hajlandó-e a Szecheney Ödön képviselővel kötött ha-sonlón botrányos hírből álló takszonyi kincstári bérletéről szóló szerződést felmu-tatni.

Külföld.

Az orosz kormány most már azon meggyőződésre jutott, hogy a kozaká-vargások, melyeket kezdetben mint árta-lmatlanokat agyon akartak hallgatni, veszé-lyes mérveket öltenek.

A kozákok, kik büszkék harcias, szabad multjukra, nem képesek magukat alávetni a kormány önkényes rendeletei-nek, ennél fogva a felfegyverzett adóvé-rehajtónak fegyveresen ellenszegültek és valódi halálmegevetéssel védelmezték azt a kevés szabadságot mellyel meg bírnak.

A kormány azonban folyvást igyek-szik elnyomni a kozákat. Így a doni és uráli kozákoknak eltiltották a fegyvervi-selést, de ezek nem szolgáltatják ki fegy-vereiket és daczára egy ukáznak, mely a kozák községeket megszünteti, az o-tóbbiak még folyvást fennállnak. E rendszá-bályok a kozákok közt nagy elkeseredést és izgatottságot idétek elő, mely a ható-ságok és a katonaság elleni fegyveres ellenszeggelésben nyilvánult. A kormány

ügyek megengedték, — a modern államok sorába lépett, s a retrograd lépést, mit az örökös tartományokkal közös viszonyai rendezésénél tanusított, belső szabadelvű intézkedésekkel óhajotta ellensúlyozni, melyekből, mint kitűzött feladatunk megfej-téséhez tartozót megnéltém: az uszora-törvény eltörlését, — a váltóké-pesség kiterjesztését, — sőt még bizonyos tekintetben a zsidó emanci-pációt is.

De mielőtt ezeknek közeléltünkrei ha-tását fejtegetném az akkori magyar társadalmi állapot jellemzésére néhány pél-dát idézek.

A magyar miniszterium kinevezésével az autokrata rendszer irányadó férfiai, — mint az nagy politikai változásoknál ren-dezen történni szokott, — suttba kerültek, csupán a szorosan vett burocraticus gé-pezet tartatott meg egy időre, hogy az új udonszülött állam kerkei, — s a folyó ügyek természetes menete fen ne akadjon.

A 48 előtti gravaminális ellenéki egy-két alakja s a 61-iki országgyűlés sérelmi szónokai, — úgy a szabadságharc lezárá-lása után külföldre menekült s az európai modern status tudomány teoriáin kérdőz-kütnőségek, — s oly oly férfiak, kiket a 18-évi idegen uralom részint a hazából is-ki, — részint pedig a practicus kormány-zat köréből az eke szarva mellé ültött, — foglalták el a bilincseiből felzabaldult or-szág kormányát, s vállalták el a közin-tézetiből kiforgatott nemzet anyagi és szellemi reorganizatióját.

(Folyt. köv.)

TÁRCSA.

Melyik a csók ?

Nem az a csók, mit jó anyád Szokasból ad neked;
E drága ajk mézharmatát Szívved nem érzi meg.

Nem az a csók, mit a lánytól Játék közt tudva nyersz;
E pillanatnyi kéj után Már mitsem érezsz.

Csak az a csók, mit tiltott ajk Lopva és félve ad...
Hej, mert ekkor az Isten is Mosolygva néz reád!

Paal Gyula.

Nem ül varázs....

Nem ül varázs szép ajkadon,
Rózsabimbó se nyíl rajta,
Még is olyan kedves nekem Szelid, ocdás mosolygása!

Nem is hordod szemeidben
A ragyogó mennyországot...
Hej, de mégis ezek adnak Nekem legtöbb boldogságot!

Paal Gyula.

Az öngyilkosság, mint az anyagi romlás eredménye a magyar társadalomban, — s ennek okai.

Az öngyilkosságról, mely napjainkban már megdöbbentő mérvben szaporítja a halottak szomorú birodalmát sokat írtak a tudósok, — leginkább a felett vitatkoz-ván, hogy ez az élet küzdelmeiben kifá-radt lélek gyávasága-e, vagy pedig a ha-lállal szembezállni tudó elhatározás bá-torsága?

A kérdésnek ilyenén felállítása néze-tem szerint helytelen, — és pedig azért, mert az öngyilkosság nem pusztá fogalom, melyet a Kantféle kategoriák különböző formáiba lehetne ráháznai, — hanem tény, eredménye, okozata — resultatuma egy, vagy több oknak, melyek részint magában az egyénben, részint az egyénnel kívüli vannak és hatnak.

Nem czélom ez uttal az egyén belső világában rejtehető okokat firtészni. Hiú és eredménytelen fáradozás volna ez, ha-sonló ahhoz, midőn az orvosok a koponya alakjában, s az agyvelő alkatrészeiben s a pachiouli megemésedésben keresik a bajt, s kísérlik megmagyarázni az öngyilkosság okát, holott a legfőbb baj nem az egyén-ben, nem is az agyvelőben rejlik, hanem korunk társadalmában, mely kiélt beteg, — s melynek az élet is fáj.

Egyáltalán el lehet mondani, hogy ma már ritkán fordul elő öngyilkossági eset, melynek pusztán az egyén, belső nemes, vagy nemtelen szenvedély lenne forrása. A jó király Codrus, kit egy nagy eszme, — az uticai Cato, kit egy nagy érzés, s végre Nero, kit a fékvesztett indulat tett

öngyilkossá — ma már csak történeti ala-kok. — A romantikus középkor is letűnt s magával vitte szerelmes lovagjait s szü-zeit szerelmükkel együtt, melyért élni és halni tudtak egyaránt. — A becület sem igen kíván ma már véráldozatot, sőt túl-élni a becületet egy újabb s naponként szemléltető jele az előre haladott ember-ség bátorságának. — Az öngyilkossággal több tekintetben rokon párbaj, az ő-és középkor — az Isten ítéletek korának e ferde kinövése, transferáltatott ugyan szá-zaduuk társadalmába is, de kivétkeztve azon zománczából, mit neki a regényes lovagkor kölcsönzött. Résztint a benzegő nyegleség tres hivalkodása ez ma már, — részint pedig, mint a divatba jött ame-rikai párbaj — mely még a gyűlölt ellen-főlleli szembezállás kéjétől is megfosztja az ostoba véletlen által kijellett áldozatát — a legnagyobb butaság.

De e borzasztó ferde társadalmi ki-növésnek nem válfajait óhajtom megis-mertetni, hanem az okokat, mik azt nálunk a magyar társadalomban előidézék, — s oly sok munkabíró férfi kezébe adják az öngyilkosság fegyverét, ki eszével és mun-kásságával kiváló helyet foglal el társa-dalmunkban.

A legutóvalabb ok korunk túlságos s majdnem kizárólagosan anyagelvi irányá-ban fekszik. — „A 19-ik század — mondja a jeles angol történész Macaulay — a nyug-talan mozgás, a kritikai negatio a való és eszmény közötti harc korszaka, mely harcban túlsúlyban van a réal. — A sze-lidebb idealismust, — a mestelen valót szem előtt tartó egyedüli kiindulási pon-tul vevő realismus háttérbe szorítja.“ Az

anyag, az érték, s ennek képviselője a pénz minden, — az erkölcs a szellem semmi, — vagy csak annyiban valami, amennyiben alkalmas eszköze a pénzszer-zésnek. Legtöbb ember annyira rajba va-gyonának, hogy azzal mintegy siami iker-ségre lépett, s így vagyona pusztulásává, életének is pusztulásá kell.

A köztisztelőben állott Balajthy mi-niszteri tanácsos öngyilkosságáig*) már hosszú idő óta nem olvastunk hasonló esetet, melynek a megojtett vizsgálat nem a „zilált anyagi viszonyokat“ tüntette volna ki fő okul.

S valótlan borzasztó jelenség, hogy a 12 éves alkotmányos aera alatt épen a közügy szolgálatára hivatott intelligens munkás osztályból számosakat kényszerít-tett „zilált anyagi helyzete“ a halálba a gyalázat elől, — és számosakat, kik erre elengedő elhatározással nem bírtak, — a vándortájk padjára. Páldákat nem kell idé-nyem. Nyáry Páltól, Vidacs Jánosig — s ettől Balassán keresztül Balajthy Imréig több száz kisebb esetet sorolhatnék fel az előbbi igazo-lására, — s az utóbbira elég példával szolgál-hat, — a fővárosit nem is említve, — bármely vidéki fenytő törvényeszk naplója.

Lássuk most már a borzasztó jelenség közelebbi okait hazai társadalmi életünk-ben, a lefolyt alkotmányos 12 év alatt.

1867. február 18-án kinevezetvén a magyar felelős miniszterium, Magyaror-szág, amennyiben azt az Ausztriávali ve-gyes házasságból származtatott s az akkori többség által törvény erőre emelt közös-

*) mely két héttel ezelőtti lázas izgatottságha hosta a főváros köréit.

hideg vérel leülődöttet a lázadók és az életben maradtakat tömegesen deportáltatva Szibériába. De ezen eljárásai is célt tévesztett a kózáknál és tetlőleg az általános elégtelenség azon mérvben fokozódott, hogy a kózakok tömege felkelésre kezdte előkészülni. A kormány eről még idejekorán értesült, s ennek alapján az Uralkodó mint a Don környékén tömege elfogatások történtek. Ez a mult hó végén történt. Egyszerre Orenburgot, Uralkodó és Tobitot egymás után elfosztatá a tűzvész, Pugacsev szelleme felbőrdült. A kormány, mely eleinte a tüzeseket a nihilisták művének tartotta, most már meg van erősödve, hogy a kózakok gyújtják a pusztító tüzet boszúból. Ki tudná megmondani, mi fog még jöve történni ily előzmények után. A kózak szívós természetű és boszúálló ember, s e mellett nem szokott fél utról visszaterülni.

A permi alkalmán az f. hó 18-án Irbithől a következő táviratot küldte Szt. Pétervárra a belügyminiszternek: „Jelenleg alásánit minden jól megy. Az egész város néhány külvárosi ház kivételével teljesen leégett. A ház 22 millióra rug. A gyújtogatásokat nyomozzák. Egy gyanús embert már elfogtak és őrizet alá vették. Mukovur a belügyminiszter állítólag azt felelte a táviratra, hogy: „Durák!”

Novi-Bazár és Albánia muzulmán lakossága közt az Ansztriával kötött konvenczió hire lázas izgatottságot keltett, s a hatóságok nem képesek elnyomni a mozgalmat, mely előkelő bégek által is támogatott. A tartomány fővárosában Novi-Bazárban basibozukok és török katonák közt összestűzközés volt, melynél három török katona elesett.

Törökország a görög határszelen tekintélyes sereget összpontositott, minélfolytán Thessaliából és Epirusból nagyszámú menekült érkezik át Görögországra. — A kréta menekültek gyűlése Görögország és Kréta egyesítésének szűke mellett nyilatkozott.

A szultán választást a cárhoz Ozman pasa fogja elvinni Livadiába. Plevna egykori hős védője, mint konstantinápolyi hírek beszéltek, — legújabbban igen jó indulattal viselkedik az oroszok iránt.

A német birodalmi tanács május 27-én elfogadta a zárlat törvényt, melynek értelmében nyers vasra, terményárakra stb. a birodalmi kancellár rögtön életbe léptetheti azon vámtételeket, melyek a Rajnathalálal elfogadott vámjavaslathoz foglaltanak. A birodalmi gyűlés a favámokat tárgyalja.

A zulu háború nagy erőfeszítéssel folyik angol részről, kik azt hiszik, hogy ezáltal bekére kényszeríthetik őket. Valsey tábornok afrikai angol kormányzó utasítást kapott befejezni a háborút, mihelyt az Anglia becsületével összefér s érdekeivel nem ellenkezik.

Pécs-Baranya a székes-fehérvári o. kiállításán.

II.

A kiállítás — multkorai ígéretemhez képest — rövid általánosságban ismertetendő, elég lesz, ha azt mondom, hogy az úgy a részvét nagysága, mint a tárgyak értéke tekintetében jóval fölmúlja a várakozást. Minden osztályban találhatni valami érdekességet és sok olyant, a mi a hazai ipar haladásáról fényes bizonyítványt állít ki. Némelyik osztály pedig épen meglepően hat a látogatókra. Ha az osztályokon végig haladunk s gondolkodva szemlélnünk, bizony elfog a szégyenérzet, hogy ez az ipar edes magunk közönye miatt — tengődni kénytelen.

Itt látjuk a hazai ipari czikkeket, a maguk egyszerű, de solid mivoltában. Ezzel azonban nem azt akarom mondani, mintha izlésteljes csin s művészi dísz hiányozna nekünk innen. Van ez is elég s nagyon megállja a bírálatot.

Szinte fájd a szívünk bele, ha látjuk, hogy olyan czikkeket, melyekért ezeket adunk a külföldnek, milyen szépen készítenek el itthon is.

A gácsi és brassói posztógyár, a tákácsok, a bőrgyárosok, asztalosok, a vegyszeti ipar, a vasgyárak stb. tárgyai mintegy szemrehányólag tekintenek a magyarra.

A látogatók — mint mondam — meglepetéssel szemlélik e kiállítást, Budapest pedig nagyon felbátorodik az 1882-ben ugyanott rendezendő kiállításra; s mennyiben világosan látják itt, hogy nemcsak az ország fővárosának, hanem vidékeinek is van olyan ipara, melyet bátran lehet a külföldnek is bemutatni.

Az egyes osztályok közt — tekintve agricuturáliumi létünk — a mezőgazdasági osztály mondható legzsebényebbnek. Leggadagabb a bányászati osztály s ebben Pécs-Baranyáé az első hely.

Ezzel most áttérek a czikkosorozatra, s a szíves olvasónak sorra bemutatom a baranyai tárgyakat, s ha szívesen veszi, elmondok azokról mindent, a mi azok közlelbbi megismerésére szükséges s egyáltalán — kérem ne tessék rossz néven venni — itt-ott észrevételeket is teszsek arra néve, hogy egyik-másik tárgynak miben rejlik hiánya, előnye; hogyan s miképp lehetne azt jobban értékesíteni; mily vélemények keringenek itt azokról stb.

Téhat tessék velem tartani. Ez itt a főbejárata. — Tessék!

Íme itt a kepalny szemben, az irodai épület falain Zoolinay Vilmos terrakossa-tárgyai. Ugy-e szépek? ...

S most menjünk tovább. Látja a felirást „Baranyamegyéből“ ott az udvaron balra? Ezen köveket (malonok, építészeti kő, járdakő) Nádósy Kálmán árúították sára a derek kővágó-szőlőiek állították ki. — Nézze csak mily szép e kő; egyenletes színi, tömör s könnyen faragható. Mint malomkő nagyon jó, de csak alsó kőnek. Járdakőnek is nagyon jó, mert — mint mondam — könnyen lehet faragni. A malomkőre már 4 évó is akadt. A kővágó-szőlőiek szílikébi kibányászásából szép jövedelmre tehetnek szert. Hiszem is, hogy e kiállítás buzdító hatással lesz rájuk. —

Kérem majd én előre megyek. Tessék belépni! Ebben a hosszú épületben vannak a bányászati, erdészeti és vegyszeti czikkek. Mind a három osztályban találkoznak majd pécs-baranyai ismerősökkel.

Itt az első: a város által a közgyűlési terem számára készített díszes asztal; valódi műremek. A lapján mozaikszerűen összerakott márványok mind Baranyából, a mi edes szőlőföldünkről való. 12 faj van rajta. Ugy-e szép színek? Ezt a siklósi ságás színi s apró barna pettyezett márványt mindenki dícséri. Itt mindjárt meletünk van karszti márványból készült asztal. Nemde nem talál különbséget e két márvány között. S mi mennyi pénzt küldünk Karsztra! Vigasztal azonban az, hogy egy hírneves budapesti kőfaragó részletes adatokat kért tőlem e kőfajokra vonatkozólag, mert komoly szándéka, Baranyából a finomabb márványfajokra megrendeléseket tenni. Ugyancsak szép jövője van a pusztafalusi márványoknak is. Valóságos carrari márvány. Valóban szépen díszíti az asztalt. Ez a vörös, fehér sávós, meg ez a vörös fehér, és itt e barna és vörös sávós márványok, mind Gyűdfől valók. Ezen olajbogyó alapszíni, fehér és vörös sávós márvány Bikküsdéről való, a fekete alapszíni és fehér sávós szegélykő pedig az öreg Mecsekéről való.

Látom, hogy ezen asztal nagyon tetszik önnek. Méltó dícséret illeti mesterét Vogl János derek kőfaragó mesterünket és Pátay Lajos pécsi kőfaragót, ki az asztal farészait faragta, ki valódi művész léssel. Az egész asztal Baldauf Antal pécsi mérnök terve szerint készült.

S ha már épen városunkról beszélünk, folytassuk a város közönségének többi tárgyairól. Előbb azonban meg kell jegyez-nem, hogy Budapestten kívül Pécs az egyedüli város, mely mint erkölcsi testület vesz részt a kiállításon.

E fehéres homokkővek a város kimeríthetlen bányájából valók. Járdákra jók, kocsí utra nem; mert kissé puhák. A kővön levő vörös csetudal az áll, hogy a város bárminek 25 krért szállít a vasúthoz ilyen köveket, szépen kifaragva, 34 cent nagyságban. Ugyan e fajtól egy folyó méternyi szegély követ 2 ft 30 krért szállít a város. E kékes márványkövek a városnak mecsike bányájából valók. Ezeket nem ismertem bővebben: mert hiszen nagyon jól ismeri ön. Ha jól emlékszem tavaly télen csuszott el azokon a föntcázban, hogy egy héteg őrizte az ágyat. De kérem, ennek nem a kő az oka, hanem az hogy ott a hol ön elesett, a járdahely keskenysége ellenére is, ügyszólván szédítő magasságra emelték fel a járdát. Neheztelése tehát ne szálljon e kövekre, hanem azokra a kik a járdát csinálták. Ezen kövek az az előnye, hogy kemény s így kocsí út követ-zetere nagyon czélszerű. Hátránya csak az, hogy nagyon síkos, ha kissé kopik. De ezen segít a mi bölcs mérnöki hivatalunk ha a köveket mint itt látja — keskenyre szabja s így a lo paktója átéri azokat. A szegélykövből egy folyó méter 1 ft. 60 a követésit kőből egy □ méter 1 f. 60-krért szállít a város, hogy hiszen önnek is őszinte kívánsága az, hogy városunk minél több megrendelést kapjon e becses anyagra; de e mellett aztán rólunk se feledkezzék meg s ne tegyen úgy mint az egyszerű szegedi csizmadia, ki czeivel liferálta a csizmakat a vásárookra s maga meztőláb járt.

Éz itt fekete márvány. Szintén a Mecsek-ről való. Ezen kívül eddigél hajól tudom nincsen hazánkban. Van itt ugyan a kiállítás egy asztallap s egy kis tábla fekete márványból, de ez Belgiából való.

Hátránya a kőnek csak az, hogy u. n. vízvonalak vannak benne. Ha azonban mélyebbre hatunk a bányába majd találunk mi is tiszta s egészséges fekete anyagot. Könnyű a belgaiknak; őltálán már egy század óta művelik bányáikat, míg mi most csak „nyitunk“, ha nyitunk.

No de legyünk bizalommal a városunk ügyeit vezető férfiak iránt. Már e körülmény is hogy ily szép részvételt tanúsított városunk e kiállítás iránt, arra enged következtetni, hogy otthon komoly a szándék: értékesíteni mindazt, a mi értékesíthető.

Ah, de ön nem is hallgat reám! Ugyan mi vonja el tőlem figyelmet? — Látom! Érdekes tárgyak; szeretettel püstpüktünk ő méltósága állította ki. De mi ez? Csöngetek. Már hat óra? ... Ugy van! A kiállítást most mára bezárják. Gyertünk, majd holnap folytatjuk szemlélnék. *Záray Károly.*

HIVATALOS.

2325 sz. kap.

Pécs sz. kir. város rendfőkapitányi hivatala részéről a nagyméltóságot m. kir. honvédelmi miniszternek f. évi 18.102.117 sz. alatt felt. ma-das intézménye folytán ezennel közöli tétetik, hogy

a f. évi általános fegyvergyakorlat mind a cs. k. közp. hadseregnél, mind a m. k. honvédségnél elengedtetni.

Továbbá köztudomásra hozatik még, hogy a f. évi ősi hónapokban tartandó részletes fegyvergyakorlatra csakis azok lesznek beidőzve, kik családi, vagy más bármilyenféle folytán a három évi rendszeres szolgálattól felmentettek és csak 8 heti oktatásban vettek részt, vagy e f. évben lennének oktatásra behíva, azon megegyezéssel, hogy a mult évbéli mozgósítás folytán tett szolgálati idő ezen f. évi gyakorlati időtartamba be fog számítottani.

Pécsét, 1879. évi május hó 18-án. Rendfőkapitány úr helyett *Lechner Gyula, s. k. tanácsos.*

Különlék.

— A növegyeleti majálisról ez évben is júniális lesz, a mennyiben június 8-án és pedig a Tettyén tartatik meg. — Őszintén kívánjuk, hogy a két hét óta derült májusi napok addig ismét esőre ne forduljanak.

— A pécsi takarékpénztár eddigi humánus szokását követve, az idei pünkösdi ünnepekre 50 db, finnak való kabátot, 40 öltözött lányruhákat, 10 pár csizmát s ugyanannyi női czipót osztatott ki a belvárosi főleleml tanoda, — apácza zárda — budai és szigeti külvárosi és az izraelita iskolák szegény sorsu növendékei közt. — Az ily tett dícséretet nem szorul.

— *Wessely I. és Hartmann A.* derék honleányaink által, a boszniai hadjárat alatt az 52 serezed sebesülteji javára nyitott gyűjtőívre feljegyzett a hadjárat után befolyt, eddig takarékpénztárban őrzött és a kamatokkal együtt 127 frt 34 krt tevő összeg Urbánszky alezredes úrnak átadatott, hogy azt a csatában elhalt özvegyei és árvaik szomorú sorsának enyhítésére fordítsa.

— *Járvány alakjában lépett fel Sziklóna* a vörheny és kanyaró. Eddig mintegy 200 gyermek betegedett meg és e miatt a tanítás legújabbban a ref. iskolában is beszünttetett. T. járásorvos tevékenysége és tapasztalatos kezelésének köszönhető nagyrészt, hogy e járványnak még eddig alig esett áldozatul gyermek.

— *A szejzárdi selyemgyár június hóban* kezd meg működését 20 orsóval s 6 gözgéppel; a személyzet most még kizárólagosan olasz, de jövő évig magyarok fognak betanítottatni, s akkor ezek veszik át a munkát, ha ugyan lesz sok földolgozni való, azonban a főbűkölőre senki sem figyel, arra t. i. hogy a selyemhernyó nagybani tenyésztésére nagyszabterű szederfaültetvények is szűkségesek és hogy éppen ezek hiányában, vagy legalább elégtelenségük miatt nem kaphatott fel addig a selyemtermelés, de még azt is tapasztaltuk, hogy a hol a multból még eperfa ültetvények vannak, éppen ott senki sem gondolt azok felhasználására.

— *A szejzárdi rablógylősségről* bővebben ezeket írja a „T. K.“ Szentcs József, a korábbi időkben Páris közszégyi segédjegyző, később a szejzárdi kir. járásbírósnál díjnok, utóbb írnök, szelid, értelmes és mivelt modora által oly tiszteltettségű állást tudott magának a társadalmi téren kivívni, hogy a hivatalos állásán felül álló körökben is szívesen látott vendég, ismerős és barát volt. A közbecsülést, melyet mocsoktan jelleme biztosított részére, lényegesen fokozá azon körülmény, hogy a 600 forint fizetéssel ellátott írnök a nélkül, hogy meg nem engedett eszközökhez nyult volna, divatosan öltözködött, csinosan burtozott szobát tartott, a társasélet tényezőjeképp szerepelt s e mellett még egy kis tökére is tudott szert tenni, ugy hogy még a párizsi világkiállítást is meglátogathatta. Ily magatartás mellett történthetett csak meg, hogy báró Wimmersberg Guidó ur vele baráti lábon állván, folyó évi március 18-án Poroszországból magával hozott pénzéből 40000 frtot ideiglenesen őrizetere bízott, mely pénzből szükségletéhez képest kisebb-nagyobb összegeket időközökben átvett s az utolsó 6000 frtot szinte folyó évi ápril 20-án hiánytalanul tőle megkapta. Ez a pénz, melynek nála létét eltitkolni feleslegesnek tartotta, volt végtelen halálának oka. Mindenki előtt tudva volt, hogy B. W. pénzt nála letette, az azonban nem mindenki előtt volt tudva, hogy már vissza is vette s így történt, hogy Szentcs József folyó évi május 17-én reggel kegyetlenül meggyilkoltattott. A holttest még ugyanazon nap reggeli 9 órakor meleg volt s így az orvosi vélemény szerint a gyilkosság hajnali fél öt és fél hat óra között követtetett el. A gyilkos tudva azon körülményt, hogy Szentcs aajtait nem szökta bezárni, akadálytalanul hatolt a szobába s annak belső ajtaját magára zárta; ekkor mint ez a helyszíni szemléből következtethető, az ággyában alvó Szentest orozva, a vele hozott vésőszerű eszközzel úgy fejté tőtte, hogy a sertes az orvosok által feltételül halálának nyilváníttatott, minthogy azonban az lítés rögtön halált nem okozott, a gyilkos lekaptá az ágy felett függő 28 centiméter hosszú és 4 centiméter széle; tört s azzal Szentest nyakán keresztül, elvágva a nyakütleireket, formaszertelen az ágyhoz szegezte s még, mint ezt a nyak bal részén levő három tárogató nyílás tanúsítja, kétszer újra keresztül szurta, ugy hogy a vér a: ágy felett függő kép magasságáig hatolt. Végezve gyalagatos munkáját, az íróasztalon levő körülbelül 30 darab különféle tárgyakat szép rendben a padlózatra rakta s a meggyilkolt túzóltó balajával íróasztalának azon fiokjait, melynek háta meggett a rejtejt fiók volt, felkészítette; ott azonban

semmit sem találva, magához vette a meggyilkolt összes pénzt, mely körülbelül 600—800 frt lehetett, ezenkívül annak arany óráját, arany lánczát, gyűrűit és hat lövött revolverét. Megjegyezük, hogy ez a véres dráma Szejzárd közepén, a megyeház alatti utcában, vilákos nappal játszott le s így nincs szó, mely a tettes elvetemedettségét jellemeznie tudná. A vizsgálótat Kiss Károly kir. aljárásbíró, Pap Lajos kir. ügyész és Szendrődy Károly kir. járásbíró jelenlétében azóta szakadatlanul folytatja; daczára azonban önfeláldozó tevékenységnek, melyet fentnevezett urak kifejtének, ekkoráig a gyilkos személyére vonatkozólag semmi eredmény sem mutatható fel.

— *Boraszító szerencsétlenség felől* tudósítanak Szeredről. A lakosság régi szokás szerint a szőlőbe ment Orbán képhez imádkozni. Hatvan főnti társaság egy tutajon a Vág folyón át vette az útját. A tutaj azonban a nagy teher következtében elmerült s vagy 30 ember a vízbe fullt.

— *A hetes és holtapós esőzések meg-szintével* bekövetkezett a felbőszakadások évadja. — Baranya ugyan nem panaszkodhatik eddig nagyon, mert május közepe óta kellemes derült napoknak örvend, miket csak kissébb záporosok tarkáltak egy kissé, de annál nagyobb vihar és vízömlésekről tudósítanak Somogyból, Veszprémből, Pápavidékéről és a fővárosból. — A tavak és folyók áradásából le nem folyt vizek nagy kipárolgása azonban azon következtetésre vezet, hogy mi is aligha leszünk megkímelve a túlsok vízömlések csapásától, mert csakis a légáramlat irányától függ, mely vidék felett sürűdnék annyira a felhők, hogy azt elárasszák. — Jó lesz előre gondoskúdni és a vadvíz árkait tisztán tartani.

— *Ingeny bor. Duna-Szekcsőn* az állam melletti fogadás és a regale-bérlő közt nem a legjobb viszony állott be, ennek folytán a bormérés neki megiltilla. Az élelmes fogadás azonban segített magán. Ad az utasnak pl. egy pogácsát 6 krért — és hozzá 3 díter bort ingyen; a több pogácsa, vagy más étel evő több bort kap. A vendéglos markába nevet, a regalebőrlő meg dől fül mérgében, mert ki van játsva. (Talán még is segíthette a bajon! Lám egy butellia boráros is úgy gyakorolta a bormérést, hogy háza elé az utcára fatuskókat helyezett el, mikre a borvevők letelepedtek, és elköltötték a pe-csetelvé eladott bort, de bizony csak behálították az üzletét.)

— *Egy megyilkolt uszorás. Kolossvármegye* Alsó-Szováth községében e hó 22-én virradóra Horovitz Mór nevű hírhedt uszorást ágyában — egy nadrágszíjjal nyakán — megfojtva találták. Horovitz, ki néha ezres kamaton is felül dolgozott számos odaváló családot juttatott koldusbotra. Neje s anyósa a végtetes éjen a mellékszobában háltak, és még sem voltak észre semmit; csak reggel belépvé, látták Horovitzot megkétülve, kidőllet szemekkel, holtan. A jelek óda mutatnak, hogy a gyilkosságot többen követték el, még pedig igen ügyesen. Pénznek, arany-nak, ékszernek hült helyét találták. Egsz halom váltó, adósságlevél hevert a földön összevizsátgyve. A községben az a hír kering, hogy az uszorasokat mint a társadalom férgét rendre legyilkolják s hogy Horovitz ennek esett első áldozatául.

— *A bírnok bora. Kacsócs mult* áldozó cstörtőkön annak öröme, hogy dr. Haynald Lajos stb. stb. piros kapuciumot kapott, nagy dinom-danumot csapott. A főpap megvendége a népet borral. A mulatságnak azonban szomorú következménye lett. Több helyt ugyanis verekedések történtek, s egy haláleset is fordult elő.

— *A virginia szivar áremelkedése.* Tény az, hogy a virginia nagyon szeretik Cis- és Translajthaniában egyaránt, amott e szeretet hárberője, az évi fogyasztás, 160 millió darabra felmőné száma. Azon életrévaló eszmét sugalta valaki az osztrák pénzügyminiszternek, hogy a köz-kedveltségű szivar árat 5 krórról hatra emelje és imé — De Pretis ur komoly gondolkodás tárgyává tevve a virginia-kérdést, mely a legújabbban felmerült nagy kérdések közt nem lesz csekély fontosságú, s még — az őrdög nem alszik — hat krajczárt füsttőlnek el ezentul egy virginiaival. Azonban nagyon meg kell gondolni előbb a dolgot, mert a virginia a hadsereg kiváló szivarja és hát ha a bajor sör forradalmak példájára virginia forradalom talál keletkezni e finans operatióból.

— *Halászat a szőlőben. Egy szaty-mázi szőlőgazda szőlőjébe* ment és a szőlő közelében folydogáló patakban találmorra hörgászni kezdett. Egy órafolyás alatt husz darab 7—8 fontos potyát fogott ki a vízből, melyről eddig az egész környék azt hitte hogy abban csak a pócza s a béka terem meg.

— *Új katonai felszerelés. A Bécsben* üléseztől bőles (!) tábornagy tanács-csapataink jelenlegi egyenruhájának czélszerűségét is vizsgálta bosnyákországi tapasztalások alapján. Az eredmény végrevalahára az, hogy a honvédség vörös fűvege nagy feltűnősége miatt nagyon czélszerűtlen, s épen azért más alkalmasabb színnel fog pótolatni. Kimondatott az is hogy a bakancsok pusztuljanak véglegesen; minden baka csizmát fog kapni, pedig az a mostani otromba csizma többszörösen nebezíti a gyalogolást. A dalmát honvéd-ségek egészen új egyruhát adnak, mivel a mostani veszedelmesen hasonlít a török mondurhoz. — Tehát török elleni harcra készülnek.

— *Igas történet. Van Bécsben egy*

ékszerész, a ki nem kevésbé büszke az ő archeológiai tudományára. Nemrégiben egy barátjánál járván, az előszobában ó-kör-nak látszó korszót pillantott meg, melyet közölről is megszemlélt, rövid alkú után megvásárolta őt írter. Nagy örömmel sietett a legelső műkereskedőhöz, hogy annak szájából hallhassa, mennyire szerencsés üzletet csinált. A kereskedő csak nézi, nézi... végre kérdi: „Mondja uram, hol lakik?” — „A Lipótvárosban“, felel ember? — No hát, a hídön keresztülménet, dobj a korszót a Dunába, többre ugy sem érdelem. Ékszerész régiségkedvelő barátunk mintegy százakozó mosolylyal távozott. Megy egy másik műkereskedőhöz, ez még különböző módon hitli le. Ekként családra hazatért az ékszerész és a korszót félretette... Ujjában egy müncheni műkereskedő jött hozzá s kapva-kapott rajta, hogy a korszót 300 frtért megvehette. Azóta már Londonban van, a hova 1000 frtért került Kített ugyanis, hogy a korszó mítikus, egyetlen a maga nemében: a legregibb bécsi porcellánból való.

— *A egyesítendő szerb nemzet bizott-sága* Belgrád postabélyeggel halalos ítéletet küldött Stokojovics Péter képviselőnek, melyben kijelenti ennek, hogy a magyar nyelv érdekében tartott beszéde miatt, általa halálra ítéltetett, közlebről meg fog jenni nála egy ember, ki megmondja neki a halálméret és ha magán végre nem hajtja, gondoskodva lesz haláláról. Aláírva (szerbül) „az egyesítendő szerb nemzet bizottsága.“ Stokojovics, mint a „Hou-irja, a levelet a belügyminiszternek adta át. (Hihetőleg üres rájesztés akar ez lenni, de az is meglehet, reclam St. mellett.)

— *A bolgár fejedelem új elménye.* A „Gazeta Náradova“ írja: A napokban I. Sándor bolgár fejedelem, Livadiából Bécsbe ment, keresztültulazott Lembergen. A fejedelem szárnységével egy első osztályú kocsiban ült, melybe egy őrg lengyel schlahticz is beletelepelt. Mikor a konduktor az új utitárs észrevette, odament hozzá, és kérte, hogy keressen magának más coupéban s „jobb helyet.“ De az őrg nem nagyon meglévén helyével elégedve, nem mozdult. A konduktor zavarba jött s kimondta az igazat: „Látja uram, itt a bolgár fejedelem ül.“ Az őrg nem azonban egészen nyugodtan válaszolá: „Mit törődöm én a bolgár fejedelemmel? Egy lengyel schlahticz van akkora ur, mint egy vojvoda. Kényelmes főhelyem van: maradok.“ Erre aztán kapta magát és az uti táskáját a fejedelem és ő ült át másik kocsiba.

— *Egy fiatal hölgy öngyilkossága.* Huszton nagy feltűnést keltett Győryéné sztillett Dalos Gizella asszonynak a Huszt városi ref. tanító nejeének öngyilkossága. A szép, fiatal asszony alig volt tul élete tavaszán s egyike volt az ottani közkövek kedvesebb alakjainak. Sötét elhatározására a tett végrehajtása előtt semmiből seín lehetett következtetni. Folyó hó 18-án reggel még vidoran nevetett, s még az nap egy revolverrel sziven lölte magát. A lövés halálára elősietett a megrömlt férfi, s miután a halál nem azonnal következett be, még volt alkalomuk egymástól elbucsuzni. A gyaos esét okáról többféle hír kering, de legvalószínűbb, hogy a gyermekkorában fényesen nevelt s elkényeztetett ifjú hölgy elégedetlen volt a szegény sorssal, melyet férje nyújthatott neki. Temetése nagy részvét között ment végbe. Gyermekét nem hagyott hátra. (A leánygyermek elkényeztetett nevelése valóságos ragálylyá lett, mert oly vágyakat ébreszt, melyek soha teljesedésbe nem mehettek, a következés pedig elkeseredés, életenség, öngyilkosság — vagy erkölcsi romlottság.)

— *Beküldetett.* A mai számunkban közzétett Kaufmann és Simon hamburgi bankház hirdetését, a t. olvasó közönség figyelmébe ajánljuk. Igen jó alapon szervezett és több jelentékeny üzleti ügyre-ményben részesítő, eredeti sorsjegyek vétele ajánlatik, alkalom nyújtatván, hogy környékünk lakóasai is részesülhessenek a sorsjegyek idejében megszerzethetésében. Ezen sorsolási vállalatnak szilárdasága mellett kezeskedik mind az illető kormány részéről nyújtott kezesség, mind pedig nevezett hirdető háznak jó hírneve, miszerint a nála már számosan előforduló nyeremények kiifizetésénél legszilárdabb pontosságal jár el.

IRODALOM.

— *Erődi Dániel* lapunk ismert munkatára Petőfi költészetének nemzeti idomairól szóló tanulmánya hirdet előfizetést. Ha meggodoljuk, hogy a tulajdonképeni nemzeti verselés elméletét meg nagyon kevesen ismerik hazánkban; másrészt ha hozzátesszük, hogy Erődi Dániel a magyar nemzeti verselést gyakorlatilag alkalmazza és annak elméletére helyes szabályokat állított fel költészetben: bizárvást a legmelyebben ajánlatjuk e munkát, melyben Petőfit és az szép oldaláról fogja ismerni tanulni a közönség vagy a tanuló ifjúság. Előfizetés összeg 50 kr. mely postai utalvánnyal Sopronba, Schwarz Károly könyvkereskedésbe küldendő. A munka díszes kiállításban júniusban fog megjelenni és szétkülödni.

— *Az összehasonlító irodalmi történeti* lapok legutóbbi száma következő tartalommal jelent meg. Szépezetű kritika mint függelék a horacius fordítás művészeténél. Tetite Revue polyglotte. — Symmika. (M. Magyar nyomok az ó-gérmában. I. Der héber gát in Iltan. — Thon — Ungar. Ode chinoise inédite. Brajsai. Canakyao sententiae és Texas neuer Ausgrab. Hb.)

— *A „Magyar Lexikon“* 27. 28. és 29-ik füzetét vetjük. — A vállalat nem csak megféleml a várakozásnak hanem folyóvást halad feladatának minél tökéletes betöltésében. E füzetek mellékletei ábrázolnak népréseleteket és természetrajzi tár-

Árnyék a füzetek 30 kr. Szerkesztő So-
mogy Elek, kiadja Rautmann Frigyes Budapesten.
Közlönyek" írta Csáktornyai Lajos.
Egy-ily című 150 lapra terjedő füzet jelent meg
a szerző sajátjait. — A díszes kiállítás költsé-
gét füzete, mintán felületes betétek után meg-
visszatérnek.
Iskolai Emlékkönyv" című képesköny-
veket tettünk, szerkesztette Dolnay Gyula. Ez
arra van szánva, hogy az iskolai zárviszogatáson
a tanulók közli jutalmul osztassék szét, s e célból
20 példány ára 5 frt.
Ha tekintetbe vesszük, hogy színes nyomásu
borítékba fűzve, öt ívre terjed, 18 képet s 23
szöveges oldalt tartalmaz, úgy e könyvecsket
remélvél olesónak mondhatjuk, s kívánatos hogy
ily gondos szerkesztésű gyermekkönyv minél na-
gyobb mennyiségben osztassék szét e zárviszoga-
táson. Többet ér ez a pénzrel való jutalmazással.
A könyvecskből egyes példány 35 kr. s megren-
delhető Budapesten Kőfaragó utca 1. sz.

KÖZGAZDASÁG.
1878. évi 26.620. szám.

Körrendelet
valamennyi magy. kir. pénzügyigazgatóság-
hoz, a zágrábi kir. országos pénzügyigaz-
gatósághoz, valamennyi kir. vámhivatalhoz
és pénzügyi birodalomhoz.

Szá tartalmazó trágyaanyagok illetékmentes
behozatala tárgyában.
Összhangzásban a birodalmi tanácsban
képviselet királyságok és országokban már
érvényben levő szabályokkal, ezennel ren-
delteik, hogy a magy. korona tartomá-
nyába sőtartalmu trágyaanyagoknak, (ugy-
mint Kainit stb.) illetékmentes behozatala:
1-ször, csak oly földirtokosoknak s na-
gyobb birtokok birtóinak engedhető meg,
kik a jövedék szempontjából teljes tizal-
mat érdemlő egyéneknek ismertettek, s kik
földirtokuk terjedelmét, valamint sőtartal-
mu trágyaanyagbeli valódi szükségletük
sajánnyiségét az illető gazdasági egye-
sülettől nyert igazolvánnyal kimutatni
képesek.

A most említett igazolvány kiállítására
hivatva vannak: a Budapesten székelő
magyar országos gazdasági egylet, a Ko-
lozsvártól székelő erdélyi gazdasági egylet,
a Zágrábban székelő horvát gazdasági
egylet, továbbá az Aradon, Zomborban,
Pécsen, Léván, B. Csabán, Nagy-Váradon,
Miskolczon, Makón, Esztergomban, Székes-
téhervárott, Győrött, Gyöngyösön, Komá-
romban, T.-Szt.-Miklóson, Kecskeméten,
Pozsonyban, Eperjesen, Sopronban, Kapos-
várott, Nagy-Kállón, N.-Lomniczán, Temes-
várott, Szegszárdon, Nagy-Becskerekben,
Trencsében, Szombathelyen, Veszprémben,
Zala-Egerszegben, Sátor-Alja-Ujhelyen szé-
kelő megyei és a Nedanotzon székelő
nyitrai völgyi gazdasági egylet.

A fentebbi engedély ezenkívül azon
további feltételhez is van kötve, hogy a
behazandó trágyaanyag, jövedéki szem-
pontból, az alább illetékeseknek kijelölt
közégek által folyamodók költségén teljes-
sítendő vegyelemzés alapján trágyaanyag-
nak bizonyuljon, 20%-nál több chlornatrium-
ot ne tartalmazzon, valamint hogy a be-
hozandó trágyaanyag, vagy a határszéli
fővámvivatalnál, vagy a trágyaanyag fel-
használási helyéhez legközelebb fekvő ma-
gyar vagy horvát fővámvivatalnál, hová
a küldemény az illető határvámvivatal ál-
tal, a vámtarifa 36. tétele szerinti vám-
és engedélyilleték előzetes biztosítása után
átutalattik, egy vámvivatalnak jelenlétében
a fél költségén 4% fa, tőzeg, kőszén barna
szén, vagy szappan földi hamuval, vagy
ezen hamunak hiányában guanoval,
vegtrágyával vagy korommal, akár egye-
dül, akár kiegészítéssel a fennebbi száza-
léknak, e mellett pedig minden esetben
még egy százalék jól porrá tört szénporral
vagy korommal vegyítessék. Azon cél-
elérésére, hogy a sójüvedék az ezen trá-
gyaanyagokkal netalán elkövethető vissza-
trágyaanyag az említett anyagokkal gondo-
san felkeverendő, hogy ekép a lehetőségig
egyforma keverék jöjjen létre.
Határozottan kijelentik, hogy tekintet
nélkül arra, vajjon a most említett keverés
már a vámvivatal által, avagy csak azon
fővámvivatal által teljesítettik, mely a fel-
használási helyhez legközelebb fekszik; a
trágya-kihelyezések a határvámvivatal
részéről minden esetben hivatalos zár alatt
lesznek a felhasználási helyhez legközelebb
fekvő vámvivatalhoz átutalandók.

Kivételesen megengedtetik a nagy-
birtokosoknak, illetve azok haszonbirtói-
nak, hogy a fennebbi keverés azoknak
költségén csak birtokuk helyén eszközöl-
tessék, hová a trágyaanyag, mely a vám-
és engedélyilleték előzetes biztosítása után
a határszéli fővámvivataltól hivatalos zár
alatt a felhasználási helyhez legközelebb
fekvő magyar vagy horvát fővámvivatalhoz
átutalott, ezen utóbbi részéről hivatalos
olomzárral ellátott zsákokban a rendeltetési
helyre átutalandó, hol az ellenőrzési szá-
bályok szem előtt tartása mellett, a zsákok
felnyitása s a fennebbi említett keverés a
legközelebbi pénzügyi szakasz felügyelete
alatt teljesítendő.
Ez utóbbi esetben a keverés a fennebbi
anyagokkal az említett százalé-
arányában avagy 5% alatti túreléssel
vagy ganajlével, melyből minden méter-
mázsza trágyaanyaghoz 10 liter veendő,
kgy jövedéki közeg közreműködésével, ki
egyedül van jogosítva hivatalos zár le-
venni, a fennebbi említett eljárás szoros
szem előtt tartása mellett teljesítendő.
A behozni szándékolt trágyaanyagok-
nak kezdetben említett jövedéki szempont-
ból teljesítendő vegyelemzésére hivatva
vannak:

a magyar-óvári gazdasági akadémia
vegykisérleti állomása, a készhelyi, deb-
reczeni, kolosmonostori és kassai gazda-
sági tanintézetek vegytanári és az egye-
temek vegytanári.
2-szor. Azon földirtokosok, illetve
haszonbirtók, kik sőtartalmazó trágya-
anyagokat külföldről illetékmentesen ki-
válnak behozni, a behozatali engedély
írnt esetről-esetre, az 1. alatti pontban
előírt adatok felmutatása mellett, közvet-
lenül azon m. kir. pénzügyigazgatósághoz,
illetve a zágrábi kir. orsz. pénzügyigazga-
tósághoz tartoznak fordulni, melynek ke-
rületében azon földirtokosok fekszik, melyen
a behazandó trágyaanyag felhasználtni
szándékoztatik, s tartoznak egyszersmind
azon fővámvivatal, melyen át a behozatal,
továbbá a fővámvivatal Magyarországon,
illetve Horvát-Szlavonországon, hova a
küldemény átutalása, valamint a helyet,
hol a vegyítés eszközöltetni szándékoztatik,
megnevezni.
Azon esetben, ha több földirtokos,
illetve haszonbirtó együttesen folyamodik
trágyas behozatali engedélyért, tartoznak
folyamodványukban maguk közül egyet
mint képviselőt megnevezni, kivel a to-
vábbi tárgyalás folytatandó lesz.
3-szor. A pénzügyi hatóság, ha a ké-
relmet teljesíthetőnek találja, értesíti erről
a folyamodót, valamint az illető határszéli
és belföldi jövedéki hivatalt és intézkedik
az iránt, hogy a behozni szándékolt trá-
gyaanyagból egy legalább is két kilog-
ramm súlyú minta bemutatassék, s ha a
vegyelemzés eredménye alapján megállá-
pittatik, hogy az 1. pontban előírt felté-
telek fennfornognak, megteszi a szükséges
intézkedéseket az 1-ső és 2-ik pont értel-
mében a trágyaanyagok a jelzett vegy-
anyagokkal való keverése, annak illeték-
mentes kiszolgáltatása és a letett biztosíték
visszaadása iránt.
Hogy a vegyelemzés a lehetőségig
pontos legyen, a minta a behazandó trá-
gyasó nagyobb vagy kisebb mennyiségé-
hez képest több vagy kevesebb zsákból
veendő; e zsákok az illető jövedéki hiva-
latnok által választandók ki, s azok
tartalma e célra kitűritendő s jól felke-
verendő.
A bemutatott minta vegyelemzésének
megtörténteig, a küldemény a határszéli
fővámvivatalnál marad.
4-szer A 20%-nál több chlornatriumot
tartalmazó sőtartalmu trágyaanyagokkal
való vámvivatali elbánsá meghatározása
a pénzügyminiszteriumnak tartatik fenn; e
tekintetben tehát a miniszterium utasítása
előbb kikérendő s annak beérkezése előtt
azt foganatosítani nem szabad.
5-ször. Azon földirtokosok, illetve
haszonbirtók, kik illetékmentesen behozott
trágyaával valamely visszaadandó követnek
el, vagy azt oly harmadik személyeknek,
kik behozatali engedélyt nem nyertek,
egészben vagy részben átengedik, elte-
kintve az ellentük megindítandó jövedék
kihágási eljárásról, többé trágyasó beho-
zatali engedélyt nem nyerhetnek.
6-szor. Sökerekeskedőknek, szállítóknak,
ügynököknek, kereskedők czégeknak, ke-
reskedési czélból sőtartalmu trágyaanya-
gok behozatalára engedély nem adhatik.
A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi
miniszterium egyben felkérteik, hogy az
1-ső pontban említett gazdasági egyleteket
és tanintézeteket kellő közreműködésre
szólítsa fel s a jelen határozmányokról a
földirtokosokat illetve haszonbirtókat, a
gazdasági egyletek útján, a 6. pontban
említett iparizókot pedig a kereskedelmi
kamarák útján értesítse.
Végül a cs. kir. osztrák pénzügymin-
iszterium is felkérteik, hogy alattas pénzü-
gyi hatóságait és vámközvegeit kellőleg
utassák.

Nyílt-tér.

Beküldetett.

Rendkívüli fontos, mellbajok és ma-
kacs köhögésben szenvedők részére az or-
vosok által eddig legjobbnak elismert és
meglepp sikertől koronázott gyógyszer (a
gümőkór minden fokában, gégehurut, idült
köhögés, vagy rekedtségnél)
a dr. Miller-féle
mohónvénynedv.

A szenvedő emberiség ezen szerben a mellre
névű rendkívül becses eszközt bir, mely-
nek biztos gyógyszerjére névű feltűnő bi-
zonyíték rejlik abbau, hogy fenállásának
rövid ideje alatt, dacára a számtalan, fen-
nen dicsért és ajánlott szerneknek, magának
mindenféle utat nyitott. Eredeti téglék-
ben van gyermekek és felnőttek számára.
Egy tégléje ára használati utasítással együtt
50 kr.

Pécsen valódi minőségben egyedül
kapható **Rech Vilmos** fűszerkereske-
desében. 98 (6-1)

Jakab István, ügyvéd
villája a tettyén

konyhakert, gyümölcsös és szőlőtermelés-
sel együtt vagy a nélkül bérebe adandó.
Tudakozódní lehet országút 7¹/₂ sz. alatt.

Beküldetett.

Az ételek és italok helyes választéka nagy-
fontossága az emberek jólétére nézve, ki-
vált azért, mivel e részben a legkisebb
vigyázatlanság első sorban az emésztő szer-
veket gyöngíti és melyek elhanyagolása
gyakran hosszas gyomorhajokat von maga
után. Míntán azonban ily vigyázatlanságok
a legnagyobb óvatosság mellett sem ke-
rülhetők ki, felhívjuk a figyelmet a dr.
Miller-féle, Bécsben 1868-ban hatóságilag
megvizsgált

göres elleni védbalzsamra,

mely a gyomor tevékenységét szabályozza,
a gyomor és belek mindennemű heveny
és idült lobjait, a hányást, hasmenést, szél-
kótságot, mindennemű gyomorbántalmat,
étvágytalanságot, gyomorkatarrhust feltűnő
rövid idő alatt megszünteti. Egy üveg ára
használati utasítással 1 frt 50 kr. fél üveg
80 kr.

Pécsen valódi minőségben egyedül
kapható **Rech Vilmos** fűszerkereske-
desében.

NAGY FERENCZ
laptalajdonos.
HAKSCH EMIL **KIS JÓZSEF**
felelős szerkesztő. Szerkesztő társ.

Hirdetések.

Hirdetmény.

Alulírott városi tanács részéről köz-
tudomásra hozatik, hogy a helybeli köz-
kórházban foganatba veendő és folyó évi
664384 sz. költségűli határozattal elren-
delt, egy a Nagyméltóságú m. kir. Bel-
ügyminiszterium f. é. 19397 sz. a. leira-
tával jóváhagyott pótléptékezés, mely a mér-
nöki költségvetés szerint összesen 1704 ft.
2¹/₂ kr. rug. — f. é. június hó 6-án reg-
geli 10 órakor, városház második emeletén
lévő gazdasági teremben zárt ajánlati tár-
gyalással üszekötött nyilvános árlejtés ut-
ján ki fog adatni.

Felhívatnak ennél fogva a vállalkozni
szándékozóik, hogy erre vonatkozó zárt
ajánlatukat 10% bánatpénz ellátva és
azon megjegyzéssel, hogy a feltételeket
ismerik, — legkésőbb f. é. június hó 5-én
delutáni 5 óráig a polgármesteri hivatal-
ban annál is bizonyosabban nyújtsák be,
mintán a később netalán beadottak figye-
lembe nem fognak vétetni;
fölvívatnak továbbá azok, kik fen-
tebbi nyilvános árlejtésen vállalkozni akar-
nak, hogy erre 10% bánatpénz ellátva
jelenjenek meg.

Végre köztudomásra hozatik, hogy az
erre vonatkozó terv s költségvetés, nem
külömben feltételek Lechner kiküldött ta-
nácsnok úrnál a hivatalos órákban az ár-
lejtés napjáig betekinthezők lesznek.
Pécs sz. kir. város tanácsának 1879.
évi május hó 31-én tartott üléséből.

Pécs sz. kir. város
Tanácsa.

99 (1-0)

Eladó ház- és téglavetők.

**A pécsi kölcsönös se-
gélyző egyesület**

tulajdonához tartozó a pécsi határban fekvő s
„mexicói csárda“
név alatt ismeretes több szobából és kony-
hából álló lakház, egy a

**Kummer-féle felső és
alsó téglavetők**

ott lévő lakházakkal és egyéb felszere-
lésekkel ajánlat útján kedvező feltételek
mellett

örök áron eladatnak.

Venni szándékozóik felkérteik, mi-
szert az eladás tárgyai közül egyik vagy
másiknak vételára iránt zárt ajánlataikat
folyó évi június 15-ig az egyleti
igazgatóságnál beadni sziveskedjenek.
Az eladás iránt végelegesen az igaz-
gató tanács fog határozni.
Pécsen, május 27-én 1879.

Kindl József,
96 (2-1) üzleti igazgató.

**Carbolsavas
mész és viz.**

(Desinfections-Pulver).

Eldig legjobbnak elismert fertőtlenítő min-
dennemű hulladékok, nyitott és zárt he-
lyiségek, vászon és ruha neműek, fertőt-
lenítésére ugyszinte állatok vagy emberek-
nél, kik személyes érintkezésben voltak
tebegekkel. 36. (10-6)

Carbolsavas mész 1 Ko. ára 20
kr., 50 Ko. 8 frt.
Carbolsavas viz 1 Ko. 40 kr.
Kapható Pécsen Sipőcs István gyógyszer-
tárában.

Hirdetmény.

**A pécs-baranyai köz-
ponti takarékpénztár**

igazgatósága részéről ezenné köztudomásra
hozatik, miszerint a jelenlegi pénzügyi-
nyok folytán az intézeti alapszabályok
16 §-ban foglalt jogköre alapján mai na-
pon tartott ülésében elhatározza:
hogy az intéznetél eddig

6% kamaf
mellett elhelyezett tőkék után f. évi

**julius hó 1-től kezdve 5%
kamat**

fog fizettetni, megjegyeztek azonban, mi-
kép a nyereségyrészes betétek — melyek
után az intézet hét évi fennállása óta közel

14.000 ftot
fizetett ki — ily nyereségy osztlékban az
eddig arányban eszentul is részesíteni fognak.

A valódi leszámítolási tizletben és a
kézi zálogokrai előlegek után ugyancsak
julius hó 1-től
a kamatláb hasonló arányban fog leszál-
lítani.

Egyszersmind közhírré tétetik, mikép
a kedvezőbb pénzügyi viszonyok folytán alulírt
igazgatóság elhatározta, a jelzalograi köl-
csönűzletet is megkezdeni és fekvőségekre
első tételre betáblázás mellett

7%-ra
kölcsönűket adni.

Jelen határozat oly figyelmeztetéssel
tétetik közzé, miszerint a betétek netaláni
felmondása nézve az egyleti alapszabá-
lyok 19 §-ban előírt és a betéti könyvec-
kekben is kitüntetett határidő fog irány-
adóul szolgálai.

Pécsen, 1879. május hó 28-án
a pécs-baranyai központi
**takarékpénztár igazgató-
sága.**

2319. sz. A pécsi királyi ügyészségtől
k. u. 1879.

Árlejtés.

A pécsi királyi ügyészség fel-
ügyelete alatti központi börtönűépület
tetőzetére alkalmazandó bádogcső és
tégllából építendő vízcsatorna, — úgy
a curialis épület földszinti és a me-
gyeház melletti fogház zárkaiban a
szeehlő nyílások szaporítása enge-
délyeztetvén — ezen a megyei kir.
építészeti hivatal által összesen 95 ft
89 krral előirányzott munkálatok biz-
tosítása céljából folyó évi ju-
nius hó 15. napjának reg-
geli 10 órakor a pécsi kir.
ügyészség hivatalos helyiségében
nyilvános szóbeli árlejtés hirdettetik,
melyre a vállalkozni kívánók ezen-
nel meghívatnak. — Az árlejtésre
kitűzött óráig bezárólag 50 kros bé-
lyegiven a 10% bánatpénz csatolása
mellett zárt írásbeli ajánlat is be-
nyújtható. Az árlejtési feltételek az
ügyészségi hivatalos helyiségben a
szokott hivatalos órákban megte-
kinthezők.

Kelt Pécsen, 1879. évi május
hó 21-én.

Zsolnay György,
93. (1-1) királyi altűgyész.
2247 Mohácsi járás szolgabírájától.
k. u. 1879.

Pályázati hirdetmény.

Mohács nagyközségi — 800 ft. évi
fizetéssel üszekötött —
jegyzői állás

a volt jegyző lemondása folytán üresedésbe
jövén, annak Mohácson a község házánál
választás útján eszközözendő betöltésére

1879. évi Junius hó 26-ik
napjának reggeli 9 órája tizetik ki.
Az 1871-ik évi XVIII. t. czikk 74-ik
§-ára való figyelmeztetéssel felhívatnak a
pályázni óhajtók, miszerint szabályszer-
ten felszerelt folyamodványukat bezárólag f.
évi junius hó 25-ik napjáig nálam adják be.
Mohácson, 1879. évi május 28-án.

Sey Lajos,
97 (3-1) szolgabíró.

Eladó ház.

Szigetvárott a 636. sz. alatti
ház, mely fasindeles, 7 szoba, 3
konyha, pincze, kamra és pad-
lásból áll, a hozzá tartozó kert
és 8 hold földel együtt szabad
kézből eladó, — bővebb felvi-
lágosítást tulajdonos ad.

Özvegy
Basics Györgyné.
89 (1-1)

Tűzifa árverési hirdetmény.

A Pécsvárad-bozsoki egyetem alap.
uradalomhoz tartozó, a bozsoki közalap.
erdőgazdalkóságra kebelezett, Baranyame-
gyében a Pécs-szegszárdi országúttól mint-
egy 8-14 kilométer távolságra fekvő

**ráczmecskei 1879. évi
vető vágásban**

374 úrköbméter cser, bükk, gyertyán ha-
sáb, 1236 úrköbméter I. osztályu kemény
dorog; —
**a fekedí 1879. évi vető
vágásban:**

173 úrköbméter cser, bükk, gyertyán ha-
sáb, 585 úrköbméter I. osztályu kemény
dorog. — végre

**a vémeendi 1879. évi
vető vágásban:**

315 úrköbméter cser, bükk, gyertyán ha-
sáb, 550 úrköbméter I. osztályu kemény
dorogfa, az elmúlt favágatási idényben
nyerve, elkészített állapotban a legtöbbet
ígérőnek zárt írásbeli ajánlattal egybeköt-
ött szóbeli árverés útján **f. é. junius
hó 16-án d. e. 11 órakor** felsőbb
jóváhagyás fentartása s következők módon
el fog adatni.

Zárt írásbeli ajánlatok csak kellőleg,
tudni illik belyeggel, a megígért, szám és
bettelvel értelmesen kiírt ár után számított
10% bánatpénz és azon világos nyilatko-
zattal ellátva, hogy az ajánlattevő az el-
adási feltételeket ismervén, azoknak magút
feltétlenül aláveti, csak a közzétett napon
déli 10 óráig, tehát a szóbeli árverés
megkezdése előtt fogadtatnak el, azon időn
túl érkezett, vagy feltételes ajánlatok figye-
lembe nem vétetnek.

Versenyezní lehet az összes kiírt tűzi-
fára, vagy vágásonként az egyes vágásnak
összes választékára, ha azonban az összes
cladandó tűzifa készletre kedvező ajánlat
tétetik, ez utóbbi esetben oly vevő előny-
ben részesülend, azért az ajánlatban a
mennyiségre szóló vételmódot határozottan
kitenni kéreik.

Az árverés a pécsváradí m. kir. köz-
alap. kerületi erdőhivatalnak irodájában
tartatik meg, mire nézve még közzé tétetik,
hogy az eladásra kihirdetett tűzifa
mindenütt a helyszínen megzemélhető, az
eladási részletes feltételek pedig úgy a
pécsváradí kerületi erdőhivatal, valamint
Bozsokon az illetékes kir. erdőgazdalkóságnál
készséggel közölletnek.

M. kir. közalap. ker. erdőhivatal.
Pécsváradon, 1879. évi május hó 18-án.

Ujházy Dénes,
ker. erdőmester.

Steiner Adolf
szállodája

István főherczeghez

Budapesten a Ferencz-József-téren első
rendű és legjobb hírt szálloda a gőzhajók
kikötőjének közvetlen közelében, a legdi-
szesebb és a legstürűbb forgalmu város-
részben szolgáltatt igen kényelmesen be-
rendezett szobákat 70 krtól felfelé, — szol-
gálat külön nem számítatik fel, elismert
jellességű konyhája és pinczéje a legpon-
tosabb szolgálattal mellett igen mérsékelt
áru. — Árnyas természetes kert és kávé-
terem a szállodában kinálkozik. Haviszo-
bák meggyezés szerint. — A nagy terem
lakodalomak, tánc és más vigalmak és
ünnepélyek részére mérsékelt áron szá-
mitatik. 85. (12-3)

Dreher Antal
Kivitelű
PALACZKSŐR
Dreher Antal

Megrendelési hely
csekkel valódi árak
közé mellett,
csak a
Dreher A. -féle sőtartalmu
KÖNYV, vagy
Dreher Antal
Budapest, váci-utca 11.
Szőröcszűtők
Kivitelű raktáron, világos színi
Művészet
Diplomáczionai szót és szes
Könyvek világos színi, és a
Pinczével szeszes
A kivitelű szobákban 10 ft
közébeli szobákban
A kivitelű szobákban 10 ft
közébeli szobákban

szeg rendszerű 1, 2, 3 és 4 vonó marha erőre, szálmászorúval, szita
és tisztító szerkezettel faalványon, vagy egészen vasból; legújabb
szeg rendszerű 1, 2, 3 és 4 vonó marha erőre, szálmászorúval, szita
és tisztító szerkezettel faalványon, vagy egészen vasból; legújabb
szeg rendszerű 1, 2, 3 és 4 vonó marha erőre, szálmászorúval, szita
és tisztító szerkezettel faalványon, vagy egészen vasból; legújabb

szeg rendszerű 1, 2, 3 és 4 vonó marha erőre, szálmászorúval, szita
és tisztító szerkezettel faalványon, vagy egészen vasból; legújabb
szeg rendszerű 1, 2, 3 és 4 vonó marha erőre, szálmászorúval, szita
és tisztító szerkezettel faalványon, vagy egészen vasból; legújabb

szeg rendszerű 1, 2, 3 és 4 vonó marha erőre, szálmászorúval, szita
és tisztító szerkezettel faalványon, vagy egészen vasból; legújabb
szeg rendszerű 1, 2, 3 és 4 vonó marha erőre, szálmászorúval, szita
és tisztító szerkezettel faalványon, vagy egészen vasból; legújabb

szeg rendszerű 1, 2, 3 és 4 vonó marha erőre, szálmászorúval, szita
és tisztító szerkezettel faalványon, vagy egészen vasból; legújabb
szeg rendszerű 1, 2, 3 és 4 vonó marha erőre, szálmászorúval, szita
és tisztító szerkezettel faalványon, vagy egészen vasból; legújabb

szeg rendszerű 1, 2, 3 és 4 vonó marha erőre, szálmászorúval, szita
és tisztító szerkezettel faalványon, vagy egészen vasból; legújabb
szeg rendszerű 1, 2, 3 és 4 vonó marha erőre, szálmászorúval, szita
és tisztító szerkezettel faalványon, vagy egészen vasból; legújabb

szeg rendszerű 1, 2, 3 és 4 vonó marha erőre, szálmászorúval, szita
és tisztító szerkezettel faalványon, vagy egészen vasból; legújabb
szeg rendszerű 1, 2, 3 és 4 vonó marha erőre, szálmászorúval, szita
és tisztító szerkezettel faalványon, vagy egészen vasból; legújabb

szeg rendszerű 1,

Hirdetmény.

Alfölrött igazgatóság részéről köztudomásra hozatik, hogy a jelenlegi pénzügyi viszonyok által indítva az egyleti alapszabályok 41-ik §-ában foglalt jogkörénél fogva mai napon tartott ülésében elhatározta:

hogy a régiebb betétek után is **f. 6. július hó 1-től kezdve** a betéteknek eddig fizetett 6% kamatok 5%-ra, valamint egyidejűleg ugyanazon naptól fogva a kézi zálogoknál előlegek és a váltók utáni kölcsönök után eddig fizetett 8% kamatok 7%-ra fognak leszállítani; — azonban az ingatlan birtokra keblezett jelzálogos kölcsönökre vonatkozólag, a fejlődő pénzügyi viszonyokhoz alkalmazandó s lehetőségessé válандó kőnyitő intézkedések a jövő év kezdetével szándékoltatnak foganathatni vétetni.

Jelen határozat a hivatalos, valamint a helyi lapokban is azon figyelemzetéssel közzétetik, hogy a betétek netaláni felmondására az egyleti alapszabályok 45-ik §-ában*) előírt határidő fog irányadóul szolgálni.

Kelt Pécsen az 1879. évi május hó 15-én tartott igazgatósági ülésből.

88. (3-2)

A pécsi takarékpénztár igazgatósága.

*) 45. §. Felmondás 100 forintig nem kívántatik, 100 frton felül 500-ig 8 nap, 500 frton felül 1000-ig 15 nap, 1000 frton felül 5000-ig 30 nap.

BILINI

savanyúvíz.

Nagymérvű szénasav szikeny tartalmánál fogva (10000 súly részletben 33.6339) minden németföldi savanyúvíz között bátorozottan az első helyet foglalja el, s kitűnő hatással bír a vérnek lugany savítására, sikeresen működik a gyomorégés, gyomorgöres, gyomorhurut, az ugynevezett hagsav, diathese, fővény, hury és vesekővek ellen; hasznos szolgálatot tesz a köszvény, idült esz, idült hólyag- és fűdőrur, epekővesülés, máj-elzsírosodás, nyálkás aranyér és görvénykór ellen, mint azt **Billroth, Dittel, Ultzmann, Ivauchich** stb. tanárok sokszor eléggé elismerték. De mint **felhívó** s kellemes ital is, bor és cukorral, vagy gyümölcs-szörpvel keverve napról-napra nagyobb tért foglal el a **bilini savanyúvíz**.

Főraktár: **Édeskuty I.**

magyar királyi udvari ásvány-víz-szállítónál Budapesten, Erzsébet tér 7. sz.

Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben, ugyszintén vendéglőkben is. 92. (12-1)

PIRNITZER ALAJOS

mezőgazdasági gépraktár és

JAVÍTÓ MŰHELY

nádor-utca 46

BUDAPEST

Vezér ügynöke az 1770-ben alapított pepoyárnak **C. H. BURRELL & SONS THETFORDBAN ANGLIA**

Az egyesített cseplőgépek feltalálói, ajánlja, ezen gyár felülmulhatlan pozmozdonyait és gőzcseplőit nem különben mindennemű mezőgazdasági gépeit, legutányosabb arakon és kedvező feltételek mellett. Képes árjegyzékek kivanatára ingyen és bérmentve.

(Bizonyítvány.) Az öntöltött Burrell-féle gőzcseplő készülékkel igen megvagyok elégedve, valamilyen egyéb gyártmánynál előbbvalóvá tisztem, s nem mulasztatom el önnek eziránt teljes elismerésemet fejteni ki. Déva, 1878. augusztus 10. 90 (12-2) **Lázár Lajos.**

Nyújtunk kezét a szerencsének!

400,000 birod. márka vagy 231,250 ft.

főnyereményt nyerhetni a legújabbban rendezett, az állam által engedélyezett és garantizált pénzsorsolásánál.

Az új terv oly előnyösen van berendezve, hogy néhány hónap alatt 7 sorsolásánál 44000 nyeresémet játszatik ki, melyek közt van a 400,000 bir. márkás vagy 231,250 ft. főnyeremény nevezetesen pedig:

1 nyeresem. 250,000 bir. márka	1 nyeresem. 12,000 bir. márka
1 " 150,000 " 24 " 10,000 "	1 " 100,000 " 5 " 8,000 "
1 " 100,000 " 5 " 5,000 "	1 " 50,000 " 71 " 3,000 "
1 " 50,000 " 71 " 2,000 "	2 " 40,000 " 217 " 1,000 "
2 " 30,000 " 531 " 500 "	5 " 25,000 " 973 " 300 "
2 " 20,000 " 670 " 200 "	15 " 15,000 " 24,750 " 138 stb. stb.

Ezen, az állam által rendezett és garantizált nagy sorsjáték közelebbi húzása **már f. 6. június 11 és 12-én fog megtörténni, melyre**

1 egész eredeti sorsjegy ára 6 márka vagy 3 1/2 ft., 1 fél 3 márka vagy 1 3/4 ft., 1 negyed 1 1/4, márka vagy 90 krajczár.

Minden megrendelés az összeg bekládása vagy utánvét mellett a legpontosabban eszközöltetik, s minden megrendelő megkapja az állam czimerével ellátott eredeti sorsjegyet.

Minden megrendelőnek a hivatalos játékterv ingyen küldetik meg, ugy szintén a húzás után azonnal a sorsolási lista.

A nyeresémetnek kifizetése az állam garanciája mellett azonnal történik vagy postán való küldés által, vagy nagy összeköttetésekénél fogva az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában velünk összeköttetésben álló bankházaknál.

Bankházunktól vett sorsjegyek mindig nagy szerencsének örvendettek, s igen sok nyeresémet közt többször a főnyeresémet is töltök vett sorsjegy nyerte, melyek az illető érdekelteknek közvetlen ki lettek fizetve.

Reméljük tehát, hogy ily biztos alapon levő vállalatunk tömeges részvétnél fog örüdeni. Szives megrendeléseket minél előbb kértünk megtenni.

Kaufman és Simon bank- és váltó-üzlete Hamburgban. Mindennemű államkötvények, vasuti részvények és kölcsönsorsjegyek megvételnek vagy eladatnak.

U. i. Szabadjon itt köszönetet mondannak a bennünk eddig helyezett bizalomért, melyet szives megrendelőink pontos és lelkiismeretes szolgálása által ezentül is legfőbb törekvésünk leand kiérdemelni. 70. (7-7)

Epilepsia

(Nehéz kór) orvosol és gyógyít **Dr. Killisch** szakorvos Dresden-ban (Neustadt) levelbeni értekezés útján. Eddig már 11,000-nél több betegségi eset volt gyógykezelése alatt. 71. (14-7)

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.

Schulhof Károly Róbert manchesteri lakos által feltalált

osztrák és magyar királyi kizárólag. szabadalmat nyert

SOPIANA-SZÁJSZESZ

Hatása:
1. A Sopiana-szájszesz a száj- és orrüregnek (odvas aragymfogak, dohanyzás vagy bármint más okból eredő) minden büsz nyomtalanul eltávolítja.
2. Erősíti a pelyhűt foghúst és az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér színüket, meggátolja a fogkő képződését, védi a fogak zomancát és óv a fogfájás ellen.
3. A száj- és orrüreg mindennemű súlyos (skorbutikus) bántalmait gyógyítja, áditi és pirosítja a foghúst és edzi a nyakthartyákat.
4. A már létező fogfájást eltávolítja, ha a fájó fog és szomszéd fog husa pár csopp. vízzel nem elegyített szájszesszel megnedvesítetik.
5. Diphtheritis és más torkbajoknál igen sikeres gargarizáló szer. 67. (8-0)

Megrendelések elfogadhatnak: **Dr. Schulhof Adolf orvos úrnál és minden gyógyszerárban Pécsen.**

Weiss Ferenc úrnál Mohács, Petráss gyógyszerész úrnál Székely, Hindlhofer Róbert úrnál Zombor, Török J. gyógyszerész és Éleskúti L. uraknál Bpest, Dieballa György gyógyszerész úrnál Szekeslehérvárott.

Vendéglő megnyitás.

Tisztelettel értesitem, a t. cz. közönséget, hogy Terézvározon (Suhopolje, Verőce közelében, vasuti állomás Barcs) a **Regallákat** május 1-től kezdve bérbe vettem és az ottani

vendéglő- és kávéházat

a vendég-szobákkal együtt egészen újonnan, igen szépen és igen jól berendeztem, jó konyhával, azaz: jól felszerelt gondoskodtam. A mi az italokat illeti, kijelentem: hogy folyton a legjobb **pécsi asztali borral** és friss **sörrel** fogok szolgálni.

A t. cz. utazó közönségnek magamat a legjobban ajánlva maradok mély tisztelettel **Labrentz Gusztáv,** Pécsről. 76. (5-5)

Ház-eladás.

A Svastits Lajos-féle malom utca 6. sz. alatti egyemeletes ház, többrendű melléképületek és kerttel együtt

szabad kézből eladandó,

— vagy i. évi október hó 1-től bérbe adandó.

Bővebb értesítést ad **Szucsics Károly** ügyvéd (Hunyadi-utca 1. sz. alatt, Pécsen, 1879. évi május hó 20-án. 94. (3-1)

Részvételre meghívás

a Hamburg Állam által biztosított nagy pénzsorsjáték nyeresémet-esséjeiben, melyben

Smillió 177.600 bir. mrk.

1879. június 11-től 1879. november 12-ig biztosan nyertetik.
Az új 7 osztályba osztott játékterv 86.000 sorsjegy közt 44.000 nyeresémet foglial magában és pedig esetleg 80 (5-4)

400.000 bir. márka

különösen azonban nyert.	Márk	nyer.	Márk
1	250,000	5	8000
1	150,000	2	6000
1	100,000	54	5000
1	100,000	6	4000
1	60,000	71	3000
1	50,000	217	2000
2	40,000	2	1500
2	30,000	2	1200
5	25,000	531	1000
2	20,000	673	500
12	15,000	950	300
1	12,000	24,651	138
24	10,000	stb.	stb.

A nyeresémet-húzások természetleg hivatalosan vannak megállapítva.

Az első legközelebbi nyeresémet-húzására **már jun. 11-12-én**

leand, melyre 1 egész ered. sorsjegynek ára csak 6 márka vagy frt 3.50 o. é. 1 fél ered. sorsjegy ára csak 3 mrk. vagy frt 1.75, 1 negyed ered. sorsjegy ára 1¹/₄ mrk. vagy frt —.90.

és ezen az állam által biztosított eredeti sorsjegyeket (nem pedig elültött igyérvényeket) az összeg bekládása vagy postai befizetés mellett a legtovább vidékekre is elküldöm bérmentve. Kisebb összegek postai leveljegyekben is beküldhetők.

A Steindecker ház rövid idő alatt nagy nyeresémeteket (25,000 m., 80,000 m., 30,000 m., 20,000 m. és több 10,000 márkás stb. nyeresémet) fizetett ki érdekel-nek és ez által számos család szerencséséjéhez járult.

A beizetésnek a nagy nyeresémet-esséjekkel arányban igen jelentémeteknek és a szerencse megkísértése csak ajánlható.

A megrendelőkor minden résztvevő megkapja a hivatalos tervet és húzás után a hivatalos nyeresémet-jegyzéket.

A nyeresémetek kifizetése vagy elküldése természetleg és a szerencsés nyertes óhajása szerint történik.

Megbizásokat posta fordultával bizalomteljesen kérek intéztetni **régi ismert cégemre** **M. STEINDECKER,** Damthorstrasse bank- és váltó-üzlet. Hamburg.

U. i. a Steindecker ház — mindenütt mint solid és realis ismeretes — külön reklámokra nem szorul; ezek tehát el is maradnak, mire a tisztelt közönség külön figyelmeteték.

Párisi világkiállítás 1878.

2 arany érem gőzmozdonyok és cséplőgépekért, díszokmány uti mozdonyokért és több más díjjal.

MARSHALL SONS & Comp Lmtd.

gazdasági gépgyárosok GAINSBOROUGH (Angliában)

87 (6-3)

BUDAPEST, váczi-körut 72. új szám.

Tisztelettel meghívják raktárunknak, u. m.

Gőzmozdonyaik,

Cséplőgépeik

Marshall Sons & Comp. Lmtd.

nagyobbított tizszekrényvel, szabadalmazott Expansiv-Excenterrel, előmelegítővel, szabadalmazott szalmafitési készülékkel vagy anélkül; legújabb szerkezetű elkészítő művel és az eddigi minden tekintetben csélszerűnek bizonyult s általában kitűnőnek elismert üszögfitítő-készülékkel, őrlőmalmaik stb. megtekintésére.

a t. cz. közönséget mielőbbi megrendelésre felkérlek, hogy a közelgő cséplési időnyre minden kívánságnak pontosan megfelelhessenek.

Képes árjegyzékek kivanatára ingyen és bérmentve.

Párisi világkiállítás 1878-ban. Arany érem és több más jutalmat nyert

a legjobb

gőzmozdonyok, vaskeretű cséplőgépek, szab. „ROBEY“-féle álló gépek, malmok, stb.-ért.

ROBEY & C

BUDAPEST.

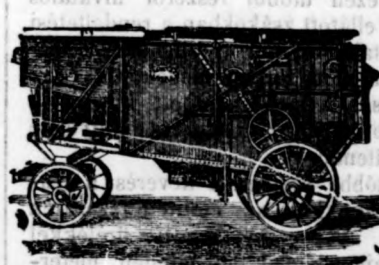

Javitott gőzmozdonyok.

Egyszersmind ajánlunk **járgány-cséplőgépeket, sorvető-gépeket, ekéket, boronákat, Baker-féle rostákat, trieuröket, szecskavágókat,**

valamint minden más egyéb a gazdasági szakmába vágó s a legkiválóbb szerkezetű gép- és eszközöket.

Arjegyzékek és felvilágosítások ingyen és bérmentve küldetnek meg. Mindennemű javítások jól és olcsón eszközöltetnek. 72. (12-6)

szabad. vaskeretű cséplőgépek.